

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Kiadványok tartalmának egybevetése; a jogsértéssel okozott vagyoni hátrány, illetve kár megállapítása

Ügyszám: SZJSZT 17/2004

A megbízó által feltett kérdések:

1. Az 1. sorszám alatt mellékelt fénymásolt H.-né V.: ... című mű megegyezik-e tartalmilag, illetve egyes részeiben, fejezeteiben, ha igen melyekben a 3. sorszám alatt rendelkezésükre bocsátott H.-nétől lefoglalt művel?
2. A 2. és 3. sorszám alatti eredeti művek alapján állapítsa meg, hogy S.-né Dr. H. E. eredeti művét H.-né felhasználta-e. Ha igen, milyen mértékben – mely fejezeteiben, részleteiben – az általa, saját neve alatt kiadott ... című könyvében.
3. Kérem, állapítsa meg S.-né Dr. H. E.: ... című művének 1988-as (Bp) kiadóját, valamint a kiadó elérhetőségét.
4. Kérem, állapítsa meg a sértettnek S.-né Dr. H. E.-nek okozott vagyoni hátrány illetve kár összegét, vagyis S.-né, a H.-né által terjesztett könyvek miatt mennyi haszontól esett el, milyen összegű vagyoni hátrány, kár érte őt?
5. Szakértő egyéb észrevétele.

Az eljáró tanács válasza a megbízó által feltett kérdésekre:

Ad 1. Az eljáró tanács rendelkezésére bocsátott H.-né V.: ... c. kiadvány tartalma az egyes részeiben rendelkezésre bocsátott H.-né V.: ... című kiadvány tartalmával – jelentéktelen kivételektől eltekintve – egyezőségeket mutat, ilyen kivételek pl. az 51-58. oldalakon szereplő kávézacc-ábrák.

Ad 2. Az S.-né dr. H. E.: ... című, 1984-ben kiadott mű, valamint ennek 1988-ban kiadott második, bővített kiadása és a H.-né V.: ... című kiadvány általánosságban két, hasonló témakörben létrejött műnek tekinthető. Mivel a két kiadvány közel azonos tudásanyagot kíván közvetíteni, feltehetően hasonló olvasói kör számára, az egyes fejezetek tematikája is mindkét kiadvány esetében egyező (pl. tenyérjósítás, kávézacc-jósítás, kártyavetés magyar, cigány és tarot kártyából, asztrológia). Vannak azonban olyan témák, amelyek csak az egyik, vagy csak a másik kiadványban fordulnak elő; így pl. S.-né dr. H. E.: ... című kézikönyvében van csak szó álomfejtésről, kínai horoszkópról, passziánszról, ill. a H.-né V.: ... c. műve foglalkozik a talp reflexzónáival, a kézírással.

Az azonos tematikájú fejezetekben, különösen a tenyérjósítással, ill. a kávézacc-jósítással, az egyes kártyák jelentésének leírásával foglalkozó részekben felismerhető, hogy ugyanazon jelenségeknek (tenyérvonalak, zaccfigurák, kártyák) a magyarázata, jelentése mindkét szerzőnél ugyanazon egyedi megfogalmazásban szerepel. Különösen felismerhető ez akkor, amikor ez az egyedi megfogalmazás hibás. Így például az alábbi mondat az S.-né dr. H. E.

féle kiadványban a 68. oldalon, a H.-né V.: ... című kiadványban a 17. oldalon, mindkét helyen a tenyér ún. szívvonalaának leírásában fordul elő, és pedig

„A szívvonalaról a jupiterdomb (a mutatóujj alatti dombocska) futó ágacskák azon személyek számát mutatják, akiket az életben szerettünk, vagy szeretni fogunk.”

A sajtóhiba megismétlődése az egyébként is gyakorlatilag azonos szövegben átvételre utal. Ugyanezt mutatja a kávézacc-jóslással foglalkozó fejezet kezdete is (S.-né dr. H. E. féle kiadvány 111-112. oldal, H.-né V. féle kiadvány 58. oldal). Az előbb említett műben a fejezet elején a szerző Ciprus szigetén szerzett tapasztalatairól, többek között az ottani zacc-jóslásokról ír, és ezután tér át az eljárás ismertetésére, kezdve az alábbi mondattal: „Kezdjük tehát az elején”. Ugyanez a mondat megismétlődik a H.-né V. féle műben is a fejezet kezdőmondataként, ahol azonban ennek nincs semmi funkciója, nem lévén előtte semmilyen bevezetés. A szöveg a továbbiakban mindkét helyen azonos.

Általánosságban megállapítható, hogy a H.-né V. féle kiadványban felhasználásra került az S.-né dr. H. E. kézikönyvének a tenyérjóslásról és a kávézacc-jóslásról szóló teljes fejezete, valamint részben a magyar kártya-lapok leírása és az egyes állatövi jegyek közül például az Ikek horoszkópjának leírása.

Ad 3. Az eljáró tanács e kérdéssel kapcsolatban felvilágosítást kért a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésétől, amely szerint az L. jelzés az L. Alapítványra utal. Megjegyzi továbbá az eljáró tanács, hogy a kiadvány impresszumában felelős kiadóként dr. K. M. szerepel. Esetleges további, a kiadóra vonatkozó adatok az előállító F. Nyomdától szerezhetők be.

Ad 4. Az S.-né dr. H. E.-nek okozott vagyoni hátrány, ill. kár összegére nézve azt az összeget lehet alapul venni, amely abban az esetben járt volna a nevezett szerzőnek, ha az újabb kiadásra tőle jogszerűen engedélyt kértek volna. Tájékoztatásul megjegyzi az eljáró tanács, hogy az általában követett gyakorlat szerint szerzői díjként a könyv ÁFA nélkül számított eladási árának 7-10 %-át szokták alapul venni. Saját kiadás esetén természetesen a szerző magasabb bevételre is szert tehet. Egyébként a szerzői díj minden esetben a felek megállapodásának függvénye.

Ad 5. Egyéb észrevétele az eljáró tanácsnak a szóban forgó ügyben nincs.

Budapest, 2004. július 13.

dr. Lindner Gyula
a tanács elnöke

Marácziné dr. Mann Judit
a tanács előadó tagja

dr. Koltay Krisztina
a tanács szavazó tagja